

Havacılıkta "İşletme" Esaslı Yükseköğretimde 2016 Yılı

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.erel@canerel.com.tr

Doğrudan havacılık ve uzay alanları sayesinde varlık bulmuş, merkezi yerleştirme ile öğrenci alan Türkiye ve KKTC'de yerleşik tüm yükseköğretim kurumlarının ve kontenjanlarını inceleyerek değerlendirdiğim "Doğrudan Havacılık - Uzay İlişkili Yükseköğretimde 2016 Yılı" başlıklı makalemde, havacılıkta "İşletme" esaslı yükseköğretim programları ile ilgili,

"Lisans (4 yıl) Programları

Havacılık Yönetimi (Açıköğretim)

En büyük YGS sınav sonucuna göre öğrenci alınan bu program 1 yükseköğretim kurumunda toplam 2050 öğrenci kontenjanı ile uygulanmaktadır.

Havacılık Yönetimi (Fakülte)

TM-1 sınav sonucuna göre öğrenci alınan bu program 10 yükseköğretim kurumunda (3 öğretim kurumundaki 156 adedi ikinci öğretim kapsamında) toplam 768 öğrenci kontenjanı ile uygulanmaktadır.

Havacılık Yönetimi (Yüksekokul)

YGS-6 sınav sonucuna göre öğrenci alınan bu program 8 yükseköğretim kurumunda (1 öğretim kurumundaki 62 adedi ikinci öğretim kapsamında) toplam 493 öğrenci kontenjanı ile uygulanmaktadır.

Ön Lisans (2 yıl) Programları

Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği (Açık Öğretim)

En büyük YGS sınav sonucuna göre öğrenci alınan bu program 2 yükseköğretim kurumunda toplam 3038 öğrenci kontenjanı ile uygulanmaktadır.

Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği

YGS-6 sınav sonucuna göre öğrenci alınan bu program 24 yükseköğretim kurumunda (9 öğretim kurumundaki 484 adedi ikinci öğretim kapsamında) toplam 1971 öğrenci kontenjanı ile uygulanmaktadır. "

diye yazmıştım...

Bu yazımda, havacılıkta "İşletme" esaslı yükseköğretim programları ilgili ÖYSM'nin "2016 ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu" verileri ile birkaç konuyu daha detaylı değerlendireceğim:

- ÖYSM'nin "2016 ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu"na göre, bu yıl havacılıkta "İşletme" esaslı yükseköğretim programlarında 3 farklı sınav kategorisinde, lisans seviyesinde 5 adet ve ön lisans seviyesinde 3 adet farklı sürecin izlenebileceği yükseköğretim programı mevcuttur.
- Bu programlardan, aynı alana işgücü yetiştiren,
 - Lisans seviyesinde "Havacılık Yönetimi" isimli programda 3311,
 - Ön lisans seviyesinde " Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği" isimli programlarda 5009,olmak üzere toplam 8320 adet öğrenci kontenjanı mevcuttur.
- Hava aracı BOY işlevine direk işgücü yetiştirilmesine yönelik öğretim programına sahip yükseköğretim kurumlarından,
 - ...hem lisans ve hem de ön lisans seviyesi öğretim lisans programı uygulayanlar;
 - Anadolu Üniversitesi (Eskişehir) Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi ve İşletme Fakültesi (Açık Öğretim),
 - İstanbul Aydın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
 - İstanbul Bilgi Üniversitesi kapsamındaki Sivil Havacılık Yüksekokulu ve Meslek Yüksekokulu,
 - İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu ve kapsamındaki Meslek Yüksekokulu
 - Nişantaşı Üniversitesi (İstanbul) İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi ve kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
 - Okan Üniversitesi (İstanbul) kapsamındaki Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu ve Meslek Yüksekokulu,
 - ...ayrıca,
 - Türk Hava Kurumu Üniversitesi İşletme Fakültesi ve (Ankara/İzmir) kapsamındaki Meslek Yüksekokulları (*bu yıl öğrenci kontenjanı verilmedi*),
 - ...sadece lisans seviyesi öğretim lisans programı uygulayanlar;
 - Atılım Üniversitesi (Ankara) Sivil Havacılık Yüksekokulu,
 - Erciyes Üniversitesi (Kayseri) Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi,
 - Erzincan Üniversitesi Sivil Havacılık Yüksekokulu,
 - İskenderun Teknik Üniversitesi (Hatay) SHYO,
 - İstanbul Ticaret Üniversitesi İşletme Fakültesi,
 - İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi,
 - Kocaeli Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi,
 - Necmettin Erbakan Üniversitesi (Konya) Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi,
 - Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Samsun) SHYO,
 - Özyeğin Üniversitesi (İstanbul) Fakülte Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi,
 - Girne Amerikan Üniversitesi (KKTC-Girne) Havacılık Yüksekokulu,
 - Girne Üniversitesi (KKTC-Girne) Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi,

...ayrıca,

- Akdeniz Karpaz Üniversitesi (KKTC-Lefkoşa) kapsamındaki Meslek Yüksekokulları (bu yıl öğrenci kontenjanı verilmedi),

... sadece ön lisans seviyesi öğretim lisans programı uygulayanlar;

- Akdeniz Üniversitesi (Antalya) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Amasya Üniversitesi kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Atatürk Üniversitesi (Erzurum) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Beykent Üniversitesi (İstanbul) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Beykoz Lojistik Meslek Yüksekokulu (İstanbul) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Ege Üniversitesi (İzmir) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Gümüşhane Üniversitesi kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Hitit Üniversitesi (Çorum) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- İstanbul Arel Üniversitesi kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- İstanbul Esenyurt Üniversitesi kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- İstanbul Kültür Üniversitesi kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- İzmir Ekonomi Üniversitesi kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Kapadokya Meslek Yüksekokulu (İstanbul) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Kapadokya Meslek Yüksekokulu (Nevşehir) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Maltepe Üniversitesi (İstanbul) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (Burdur) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Niğde Üniversitesi kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Plato Meslek Yüksekokulu (İstanbul) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,
- Uludağ Üniversitesi (Bursa) kapsamındaki Meslek Yüksekokulu,

şeklindedir.

Dikkat Çeken Bazı Konular...

- Farklı seviyelerde (dört yıllık lisans seviyesinde "Havacılık Yönetimi" ve iki yıllık ön lisans seviyesinde "Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği" gibi) farklı tanımlanan işletme tabanlı bu öğretim programları aynı iş alan ile ilgili işgücü yetiştiren meslek eğitimi programlardır. Ancak, görüldüğü gibi, bu programlar farklı sınav setleri, farklı alt puanlama kategorileri kullanmalarına ve farklı (normal öğretim, ikinci öğretim, açık öğretim) seviyelerde program seçeneklerine sahiptir.
- Meslekî uygulamalarda geçen sürenin kariyer için çok daha fazla ve öncelikli önem kazanmış olduğu günümüzde öğretim seviyesinin üst (lisans) seviyeye çekilmesi ve böylelikle öğretim süresinin sürdürülerek uzatılması endüstri açısından gerekliliği olmasa da bu konuyu endüstri ile öğretim kurumları arasında bir hararetli tartışma konusu olarak bırakmaktadır.
... hele "meslek eğitim" programları olarak tanımlı öğretim programlarına fakülte örgütlenmesinde yer verilerek mezunlarının ilk işgününden başlayarak gelecekte bir kariyer karmaşasına daha dayanak oluşturacağı tartışmasıdır.

- Bu programlar herhangi bir (atölye, laboratuvar, tesis gerektirmeyen) detay eğitim alt yapısı gerektirmediği için havacılık – uzay alanında en kolay ve yaygın açılan bölüm olarak bilinmektedir. Toplamda 5.088 adet öğrenci kontenjanı ile 3 (üç) devlet üniversitesi tarafından uygulanan ve endüstride çok tartışmalı olan “açık öğretim” kararının temel dayanağı da bu olabilir.
- Havacılıkta tanımlanmış işletme tabanlı bu yükseköğretim programlarında öğretim kurumu ve öğrenci kontenjanı verileri belirli olduğu için ana hatları ile değerlendirilmiş olsa da, öğretim üyesi/görevlisi, öğretim-egitim faaliyetlerini destekleyen altyapı niteliği ve niceliği ile ilgili veri ve bilgi mevcut olmadığı için değerlendirilememiştir.
...bu yönde verilerin de ulaşılabilir; değerlendirilebilir olmasını çok isterim.
- Bu alanda 8320 adetlik öğrenci kontenjanının %22,5 kısmı (1870 adet) vakıf yükseköğretim kurumlarındadır; devlete ait yükseköğretim kurumların tarafından açılan açık öğretim uygulamalarındaki kontenjanlar çıkarılır ise bu oran %57,8 seviyesine çıkmaktadır.
- Toplam 8320 adetlik öğrenci kontenjanının yaklaşık %5 kısmı İngilizce programlardadır.
... ulusal ihtiyacın üzerinde sahip olunan mevcut kontenjan ve bu kontenjanın yıllık gelişme hızı, özellikle üst seviyedeki öğretim programlarında bulunan öğrencilerin meslek uyumlu İngilizce programları ile desteklenerek –mümkün ise devlet / otorite desteğinde- bölgesel ihtiyaca yönlendirilmesini akla gelen ilk çözümler arasına sokarken...
- Son olarak, havacılığın “ihtisas üniversitesi” olduğu iddiası ile kurulan, geçen süre içinde idari ve mali durumunda sorunlarla karşılaşan ve bu nedenle öğretim programları aksayan bir vakıf yükseköğretim kurumu için paylaşacaklarım var:
 - Bu kuruma, YÖK tarafından 2016-2017 öğretim dönemi için ön lisans, lisans ve yüksek lisans (yerli ve yabancı) öğrenci kontenjanı verilmemesi bu kararı halen öğrenimini sürdüren değerli öğrencilere ve onların öğretim ücretlerini ödeyen saygıdeğer ebeveynlerine verilen hak etmedikleri bir cezadır!
 - Bu kararının zaman kaybedilmeden, ilgili üniversitenin yönetsel etkinliğini ve akademik işlevselliğini geliştirecek bir örgütlenme değişikliğini de kapsayacak şekilde tadil edilmesini ve öğrenimin sürdüren değerli öğrencilerin öğrenimlerini güvenli ortam ve yeterli sürelerde sürdürmesini umut ediyorum.

Ülkemizde her geçen gün gelişen havacılık ve uzay ilişkili faaliyetlerin küresel standart ve beklentileri karşılayacak şekilde gerçekleşmesi öncelikle bu şartların öğretim ve eğitim alanında gerçekleşmesi ile mümkün olabilir; bu yönde tespit ve kişisel değerlendirmelerimi samimiyetle paylaşmak istedim.

Güzel bir öğretim ve eğitim yılı olması umudu ile...

